

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство 221 Стоматологія 224 Технології медичної діагностики та лікування
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа Стоматологія ортопедична Лабораторна діагностика
Освітній ступінь	Молодший спеціаліст (ІІІ МС 11-13) Фаховий молодший бакалавр (ІІ СО-11, ІІ ЛД-11)
Статус дисципліни	Нормативна
Група	ІІІ МС 11-13, ІІ СО- 11, ІІ ЛД-11
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра соціально – гуманітарних дисциплін
Викладач курсу	Писар Уляна Степанівна
Контактна інформація викладача	0677994088 ulyanastepanivna@gmail.com
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити
Сторінка курсу в Moodle	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=94
Опис навчальної Дисципліни	Кількість кредитів – 2 Загальна кількість годин – 60 Модулів – 2 Рік підготовки – 3-й, 2-й Семестр – 6-й, 3-й, 4-й Лекції – 12 год. Семінари –20 год. Самостійна робота –28 год.
Коротка анотація курсу	Предметом вивчення навчальної дисципліни є правові відносини у суспільстві. Міждисциплінарні зв'язки з курсами: історії та культури України, основами економічної теорії, основами охорони праці та охорони праці в галузі, дисциплінами, що формують фахові компетентності.
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: комплексна підготовка студентів з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у галузі медичного права, спрямована на отримання необхідного обсягу теоретичних ме-

дико-правових знань, набуття практичних навиків спеціалізованого правознахисту й правозастосування, оволодіння достатнім рівнем правової культури і правосвідомості для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини у сфері охорони здоров'я.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- чинне законодавство України;
 - міжнародно-правові стандарти в галузі прав людини та охорони здоров'я;
 - тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я;
 - понятійно-категоріальний апарат у галузі медичного права;
 - рівні соціального регулювання медичної діяльності;
 - права й обов'язки суб'єктів медичних правовідносин;
 - механізми й процедури захисту прав людини у сфері охорони здоров'я (національні й міжнародні);
 - види й підстави юридичної відповідальності у сфері охорони здоров'я;
 - юридичну практику в галузі медичного права, в т.ч. Європейського суду з прав людини;
 - правові умови провадження окремих видів медичної діяльності;
- вміти:
- захищати інтереси держави, поєднувати і взаємоузгоджувати суспільні, колективні і індивідуальні інтереси;
 - виконувати конституційні обов'язки,
 - дотримуватися норм законодавства;
 - захищати свої права людини і громадянина;
 - оцінювати юридичні факти;
 - використовувати знання про норми права у професійній діяльності;
 - самостійно працювати із законодавством України та міжнародними стандартами;
 - аналізувати правову природу прав людини у сфері охорони здоров'я;
 - застосовувати юридичну практику для правознахисної і правозастосовної діяльності, в т.ч. правові позиції Верховного Суду України, Європейського суду з прав людини;
 - належно забезпечувати документообіг у закладі охорони здоров'я;
 - правильно кваліфікувати наслідки професійної діяльності медичних і фармацевтичних працівників та давати їм належну юридичну оцінку.

Програмні результати навчання

За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

Політика курсу

Дотримання принципів академічної доброчесності.

Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зо-

внішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем.

Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідемічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, семінари курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

Структура курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи теорії держави та права України.	2
2.	Основи цивільного права України.	2
3.	Основи сімейного та трудового права України.	2
4.	Основи адміністративного та кримінального права України.	2
5.	Загальні положення Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».	2
6.	Особисті немайнові права людини у галузі охорони здоров'я. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні. Право на донорство. Правове регулювання евтаназії.	2
	Разом:	12

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні аспекти теорії держави та права України.	2
2.	Основні положення цивільного права України.	2
3.	Основи сімейного права України.	2
4.	Основи трудового права України. Особливості регулювання праці медичних працівників.	2
5.	Основи адміністративного права України. Адміністративна відповідальність медичних працівників.	2
6.	Основи кримінального права України. Кримінальна відповідальність медичних працівників.	2
7.	Загальні положення Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».	2

8.	Особисті немайнові права людини у галузі охорони здоров'я. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні.	2
9.	Право на донорство. Правове регулювання евтаназії.	2
10.	Модульний контроль 1. Правознавство і медичне законодавство.	2
	Разом:	20

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи конституційного права України.	2
2.	Основи фінансового права України. Державна система медичної допомоги, її фінансування.	2
3.	Поняття про земельне право.	2
4.	Система та характеристика правоохоронних органів України.	2
5.	Юридична відповідальність медичних працівників	5
6.	Медичне право і його місце в системах права і законодавства України.	5
7.	Поняття і види медичного страхування.	5
8.	Лікарські помилки. Ятрогенія.	5
	Разом:	28

Література для вивчення дисципліни

Основна (базова):

1. Правознавство: навч. посіб. для студентів ВНЗ / за ред. Ю.Е. Губені, Р.П. Возняка, В.І. Андріїва. - Львів : Українські технології, 2014. - 407 с.
2. Правознавство: навч. посіб. для студентів неюрид. спец. ВНЗ / М.С. Поліщук, М.І. Логвиненко. - Харків: Право, 2014. - 106 с.
3. Правознавство: підруч. для студентів ВНЗ / Богачова Л. Л. та ін. - Харків: Фоліо, 2014. - 635 с.
4. Яким С.С. Основи правознавства. Навчальний посібник. - Дрогобич: Коло, 2014. - 322 с.
5. Правознавство. Професійний курс : навч. посіб. / В. В. Галуцько та ін.; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини «Україна», Ін-т права та суспіл. відносин. - К. : Університет «Україна», 2013. - 199 с.
6. Правознавство: навч. посіб. / П.С. Корнієнко; під ред. Черушевої Г.Б. - Вид. 2-е, переробл. та допов. - К.: Четверта хвиля, 2012. - 557 с.
7. Правознавство: підручник для студ. вищих навч. закладів / В. Ф. Погорілко, Г. А. Шпиталенко. - К. : Каравела, 2011. - 592 с.
8. Правознавство [Текст] : підручник / ред.: В. В. Копейчиков, А. М. Колодій. - К.: Юрінком Інтер, 2007. - 752 с.
9. Стеценко С.Г., Стеценко В.Ю., Сенюта І.Я. Медичне право України: Підручник / За заг. ред. д.ю.н., проф. С.Г. Стеценка. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008.– 507 с.
10. Стеценко С.Г. Медичне право України (реалізація та захист прав пацієнтів): Монографія / Стеценко С.Г., Галай В.О. – К.: Атіка, 2010. – 168 с.
11. Охорона здоров'я та права людини Ресурсний посібник Дж. Коен, Т. Езер, П. МакАдамс, М. Мілоф; пер. з англ.. Н. Шевчук; наук.ред. укр. версії І. Сенюта. – 5-те вид., доповнене. – Львів: Вид-во ЛОБФ «Медицина і право», 2011. – 600 с.

Допоміжна:

1. Конституція України: чинне законодавство станом на 10 серпня 2015 р. Офіц. текст. - Київ : Правова єдність: Алерта, 2015. - 80 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р., № 2235-14 із змінами // Офіційний вісник України. - № 9. - 16.03.2001. - ст. 1. 3. Цивільний кодекс України: із змінами та допов. станом на 15.09.2014р.: (відповідає офіц. текстові). - Київ: Правова Єдність: Алерта, 2014. - 320 с. 4. Кримінальний кодекс України: із змінами та допов. станом на 20 серп. 2015 р.: офіц. текст. - Київ: Правова єдність: Алерта, 2015. - 211 с. 5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: із змінами та допов. станом на 01 верес. 2015 р.: офіц. текст. - Київ: Правова єдність: Алерта, 2015.-261 с. 6. Сімейний кодекс України: станом на 16 лют. 2015 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2015. - 104 с. 7. Кодекс законів про працю України: станом на 13 січ. 2015 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2015. - 121 с. 8. Кодекс адміністративного судочинства України: із змін, та допов. станом на 01 жовт. 2014 р.: (відповідає офіц. текстові). - Київ: Правова єдність: Алерта, 2014.- 159 с. 9. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Верховна Рада України; Закон від 19.11.1992 р. № 2801-ХІІ// Голос України від 15.12.1992, Відомості Верховної Ради України від 26.01.1993 р. – № 4. 																																
Поточний та підсумковий контроль	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті: усне опитування з обов'язковим виставленням оцінки по 5-бальній шкалі оцінювання.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку на основі тестового опитування і оцінюється за 100-бальною шкалою.</p>																																
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекції, презентації, дискусії, індивідуальні дослідження.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Meet, Google Classroom, Classtime</p> <p>Лекції та семінарські заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber.</p>																																
Необхідне обладнання	<p>У звичайному режимі навчання. Навчально-методичні посібники, підручники, електронні підручники, методичні посібники, методичні рекомендації, конспекти лекцій, тестові збірки, банк тестів, ситуаційні задачі, комп'ютерні технології, програмне забезпечення тощо</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																
Критерії оцінювання	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3">СМО</th> <th rowspan="3">ПМО</th> <th rowspan="3">ECTS</th> <th rowspan="3">За національ- ною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>...Tn</th> <th>САП</th> <th>МК 1</th> <th>МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.</p>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національ- ною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО										
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національ- ною шкалою																				
Модуль 1																																	
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																												

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

1. Поняття, ознаки, функції та механізм держави.
2. Теорії походження держави. Форма держави.
3. Форма державного правління, форма державного устрою та форма політичного (державного) режиму.
4. Поняття та ознаки права. Система права та коротка характеристика галузей права.
5. Джерела (форми) права.
6. Поняття про законність і правопорядок та гарантії їх забезпечення. Поняття, види та склад правопорушення.
7. Види юридичної відповідальності.
8. Конституційне право — провідна галузь українського законодавства. Загальна характеристика Конституції України як Основного закону держави.
9. Загальні засади конституційного ладу України.
10. Система конституційних прав та свобод громадян України.
11. Виборча система України. Принципи виборчого права в Україні.
12. Верховна Рада України - єдиний орган законодавчої влади в Україні.
13. Конституційний статус народного депутата України. Склад та повноваження ВРУ.
14. Конституційний статус Президента. Повноваження Президента України.
15. Кабінет Міністрів України — вищий орган в системі органів виконавчої влади України. Склад та порядок формування Кабінету Міністрів України.
16. Судова влада в Україні. Суди загальної юрисдикції: порядок формування та принципи діяльності. Склад, порядок обрання та повноваження Конституційного Суду України.
17. Поняття, джерела та суб'єкти адміністративного права. Система органів виконавчої влади.
18. Поняття та підстави застосування адміністративної відповідальності. Органи уповноважені застосовувати адміністративну відповідальність.
19. Адміністративні стягнення: види, мета та порядок застосування.
20. Поняття, предмет та джерела трудового права.
21. Поняття, зміст, порядок укладення (етапи) трудового договору.
22. Трудовий договір: зміст, сторони та порядок укладення.
23. Види та форми трудових договорів. Випробувальний строк та стажування при прийомі на роботу.
24. Загальні підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
25. Поняття та види робочого часу. Надурочні роботи: порядок надання відпусток.
26. Поняття та види часу відпочинку. Види, тривалість та порядок надання відпусток

27. Заробітна плата: система, форми, види. Обмеження при відрахуваннях із заробітної плати.
28. Поняття про дисципліну праці. Дисциплінарна відповідальність працівників.
29. Матеріальна відповідальність працівників: види, порядок застосування.
30. Поняття про охорону праці. Охорона праці неповнолітніх та жінок.
31. Поняття про трудові спори. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів.
32. Поняття про трудові спори. Порядок вирішення колективних трудових спорів.
33. Поняття та джерела права соціального забезпечення. Види, розміри та порядок призначення пенсій.
34. Грошова допомога - форма соціального забезпечення. Види грошових допомог.
35. Поняття та джерела цивільного права. Громадяни як суб'єкти цивільних прав та обов'язків, їх правоздатність та дієздатність.
36. Поняття, ознаки та види юридичних осіб.
37. Створення, реорганізація та ліквідація юридичної особи.
38. Поняття, тривалість строків позовної давності.
39. Загальні положення про право власності. Зміст та шляхи виникнення права власності.
40. Загальна характеристика форм власності. Захист права власності в Україні.
41. Поняття, підстави виникнення та припинення зобов'язань. Виконання зобов'язань.
42. Договір, його значення, види, зміст. Порядок укладення та припинення договорів.
43. Спадкове право: поняття та джерела. Шляхи передачі та прийняття спадщини.
44. Поняття та джерела сімейного права. Порядок укладення шлюбу та права і обов'язки подружжя.
45. Права та обов'язки батьків та дітей. Порядок усиновлення.
46. Поняття та джерела кримінального права. Види злочинів.
47. Поняття та склад злочину. Види співучасті у злочині.
48. Поняття та покарань в кримінальному праві. Кримінальна відповідальність за господарські злочини.
49. Поняття про аграрне право, його джерела та організаційні форми підприємництва в сільському господарстві.
50. Правовий статус фермерського господарства.
51. Поняття про земельне право. Загальна характеристика категорій земель.
52. Форми власності на землю. Правове регулювання набуття та реалізації прав на землю.
53. Система та характеристика правоохоронних органів України.
54. Поняття, джерела та відносини фінансового права України.
55. Законодавство України про охорону здоров'я: сучасний стан і перспективи розвитку.
56. Дія антикорупційного законодавства в сфері надання медичної допомоги та медичних послуг.
57. Поняття медичної допомоги та її види за законодавством України.
58. Платні та безкоштовні медичні послуги.
59. Права людини у сфері охорони здоров'я: національні та міжнародні стандарти.
60. Правовий статус пацієнта. Законні представники та члени родини пацієнта. як суб'єкти медичних правовідносин.
61. Правовий статус медичних працівників за законодавством України.

62. Поняття і види медичного страхування.
63. Особисті немайнові права: поняття, види, зміст.
64. Одержання медичної допомоги в контексті реалізації права на життя.
65. Правові положення щодо штучного переривання вагітності.
66. Евтаназія: правовий та моральний аспект.
67. Право людини на здоров'я, охорону здоров'я .
68. Право людини на особисту недоторканість, свободу та гідність.
69. Евтаназія - право на смерть.
70. Інформована згода на медичне втручання.
71. Право на медичну допомогу.
72. Право на інформацію щодо стану свого здоров'я.
73. Право на таємницю, щодо стану свого здоров'я. Лікарська таємниця.
74. Лікарські помилки.
75. Ятрогенна патологія: визначення, актуальність і основні причини виникнення ятрогенії, класифікація ятрогеній, місце ятрогенної патології в структурі несприятливих результатів медичних втручань.
76. Загальні питання юридичної відповідальності медичних працівників.
77. Поняття посадового злочину і посадової особи у сфері охорони здоров'я.
78. Донорство за законодавством України.
79. Правове забезпечення репродуктивного здоров'я і репродуктивних технологій в Україні.

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу